

efter larverna i aspstammarna här och var synas antyda, att arten ej förekommer så sällsynt. En nykläckt ♀ $22/7$ 15 i Ingatorp.

Trochilium culiciformis L. Sällsynt. Endast ett ex. $1/6$ 16.

Hepialus humuli L. Allmän. En ♀ har 72 mm. spännvidd; maximum i Nord. Fj. 70 mm.

H. sylvinus L. Sällsynt. Endast ett ex. $21/8$ 14 i Ingatorp (A. W.).

H. hecta L. Tämmligen allmän.

Några nattflyn och mätare, om vars rätta art jag varit osäker, ha godhetsfullt blivit granskade och bestämda av P. BE-
NANDER.

E. Welanders.

Trineura Schineri BECK., ny för Sverige. I Centralanstaltens för jordbruksförsök samling av dipterer befinner sig ett ex. (♂) av en för norra Europa hittills icke anmärkt art av phoridsläktet *Trineura*, näml. *T. Schineri* BECK. (Die Phoriden Abb. d. K. K. Zool.-bot. Ges. Wien. Bd. I, 1901.)

Arten, som av prof. TULLGREN är tagen vid Stockholm, skiljer sig från de två i Svensk insektfauna anförda arterna *T. aterrima* FABR. och *T. velutina* MEIG. genom att bakskenbenen i inre hälften på utsidan äro försedda med 2 starka borst (medan de båda andra arterna därstädes endast ha ett borst), samt genom att hanens vingar äro tydligt brungula (hos de andra arterna glasklara). *T. Schineri* är dessutom något större (fullt 3 mm.), och mellanskenbenen äro hos ♂ försedda med 6—9 (hos ifrågasvarande ex. 7), hos ♀ med 2—4 borst. För övrigt är den liksom de övriga sammets svart med svarta antenner, palper, svängkolvar och ben. Den är förut blott känd från Mellaneuropa.

Einar Wahlgren.

Några entomologiska notiser från Gottland. Under ett par besök på Gottland har jag haft tillfälle att göra en del iakttagelser över öns insektfauna, vilka kanske kunna vara av intresse för tidskriftens läsare, hälst som ju ganska litet publicerats angående Gottlands insekter.

En av de coleoptera, som fastlandsentomologen först fäster sig vid, är den vackert svavelgula *Cteniopus sulphureus* L. Denna tyckes i Sverige ha en utpräglad östlig utbredning och är enligt GRILL samt senare fyndnotiser funnen i samtliga landskap utefter Östersjökusten från Skåne till och med Uppland, men angives ej från övriga delar av landet. Utom Sverige finnes den dock långt västerut. Angående de växter, i vilkas blommor den lever, växla uppgifterna åtskilligt. BOHEMAN uppger i »Bidrag till Gottlands insektfauna» (K. V. A:s Handlingar 1849): in *Cyanancho Vincetoxico* mense Julii, vulgatissima. KUHNT (Illustrierte Bestimmungstabellen 1913) anger, att den finnes i *Galium* ooh lind-

blommor, och MJÖBERG (Studier öfver Fåröns insektfauna. Arkiv för zoologi 1915), att den på Öland förekommer på *Galium verum* och på Fårön på *Cynanchum (Asclepias) vincetoxicum*, samt tillägger, att den aldrig anträffas t. ex. på röda eller blå blommor utan blott i gula, som således skulle erbjuda den skydd. Jag fann den allmän på skilda delar samt antecknade följande växter, på vilkas blommor den fanns: *Cirsium arvense*, *Centaurea scabiosa*, *Galium verum*, *Convolvulus arvensis* och *Daucus carota*. Talrikast fanns den på *Galium*, men sällan söker man den förgäves i *Centaureas* röda blomkorgar.

Några lokaler, som alltid erbjuda stort intresse, äro de sandfält, som finnas här och där vid Gottlands kuster. De som jag bäst haft tillfälle att undersöka äro de vid Ljugarn och sydöstra kusten. Deras vegetation karakteriseras av sandbindande mattor av *Thymus serpyllum* och *Ammodenia peploides* samt talrika bestånd av *Cirsium arvense f. ferox*. Om man gräver upp några exemplar av denna sistnämnda obehagligt väpnade tistel finner man på de flesta rötterna ansvällningar, och öppnar man dessa ser man, att den insekt, som orsakar gallbildningen, är *Cleonus piger* SCOP. (= *sulcirostris* L.), vars larver och puppor finnas där inne. Denna vivel uppges av REITTER (Fauna Germanica) leva på *Carduus*-arter. I sanden kryper bland *Thymus*-bestånden *Crypticus quisquilius* L. och under stenar och bräder finnas *Brosicus cephalotes* L. I den lösaste sanden kravlar ofta sakta fram *Saprinus rugifrons* PAYK. Nedgrävd bland rötterna av *Ammodenia* finner man ej sällan en fjärillarv, som är gul med mörka borstpunkter. Några exemplar, som insamlades i juli, förpuppade sig i slutet av månaden i en sandkokong samt kläcktes efter 14 dagar och visade sig då tillhöra den förut endast från Skåne kända *Agrotis cursoria* HFN.

Över sandfälten flyga bl. a. mer eller mindre allmänt följande fjärilar: *Acidalia violata* THUNB., *Mesotype virgata* HFN., *Pyrausta cingulata* L. och *Crambus fascelinellus* HB. Av flugor förekomma de för sandfaunan utmärkande *Philonicus albiceps* MEIG. och *Thereva annulata* F., den förra grå, den senare vit. Rätvingarna ha talrika representanter, en del som väl huvudsakligen ha sitt tillhåll på ängar och fält i närheten, men som dock även på sanden äro talrika, såsom *Stenobothrus albomarginatus* DE G., *S. biguttulus* L., *S. bicolor* CHARP., *Gomphocerus maculatus* THUNB. och *Decticus verrucivorus* L., samt en art, som endast träffas på sandfälten, *Sphingonotus cyanopterus* CHARP.

Ett par av de nu omnämnda äro av större intresse, nämligen *Acidalia violata* och *Sphingonotus cyanopterus*. *Acidalia violata* förekommer utom på Gottland även på Öland och i Skåne vid Åhus, *Sphingonotus cyanopterus* likaså på Öland samt i norra Bohuslän. De äro enligt WAHLGREN (*Xeroterma* relikter i Ölands alvarfauna, Fauna och Flora 1910) att räkna som relikter sen en

tid med mera varmt och torrt klimat, en del av *Ancylus*-tiden. På Öland finnas de på alvarmark. På Gottland fann jag *Sphingonotus* vara ett typiskt sanddjur, t. ex. vid Ljugarn i söder och Irevik i norr, men lyckades, trots flera exkursioner till de mera begränsade alvarområden, som finnas på ön, endast en gång där uppdriva ett exemplar nämligen på Kopungsklint i Ardre. Vid Hoburgen, där det största alvarområdet finnes, såg jag ej något exemplar. Arten varierar mycket på Gottland och visar alla övergångar till *Sphingonotus cærulans* L., av vilken den också av WAHLGREN förmodas vara en varietet.

Acidalia violata, som även på Öland är en alvarform, är på Gottland vanligen en sandform, men är även av BOHEMAN tagen på ängsmark.

Den här påvisade överensstämmelsen mellan kalkhedarnas och sandfältens fauna bekräftas ytterligare av förekomsten inom båda av *Satyrus semele* var. *tristis* WAHLGR. Denna fjäril, som beskrivits från Öland (WAHLGREN, Neue Schmetterlingsformen, Ent. Tidskrift 1913), finnes talrikt och i typiska exemplar på Hoburgen och på Kopungsklint samt även i flygsandsfältet Ulla Hau på Fårön.

Einar Klefbeck.

***Ithytrichia lamellaris* EATON.** För åtskilliga år sedan gjorde jag i Uppsalatrakten ett fynd, som kanske kan förtjäna att här omnämnas. Vid undersökning av Håga-ån strax nedanför Lurbofallet hittade jag i mängd en liten larv, som genom sitt egendomliga utseende genast ådrog sig uppmärksamheten. En närmare granskning av det f. ö. synnerligen karakteristiska djuret har givit vid handen, att det tillhör ovanstående art, vars larv först har blivit beskriven av RICHTERS 1902.¹

Larven av detta djur tillhör uteslutande rinnande vatten, där den lever bland vegetationen. I bärgbäckar synes den likväl ej förekomma², utan vistas endast i de mera lugnt flytande låglandsbäckarna. För sin trevnad fordrar den likväl verkligt rinnande vatten, och man träffar den aldrig i större åar, där vattnet vid stränderna är så gott som stagnerande. Sålunda är den ingalunda utbredd i hela Håga-ån utan uteslutande inskränkt till de ställen, där ån är grundare och därför får ett hastigare lopp, såsom t. ex. är fallet med den nyssnämnda Lurbolokalen. Den förekommer där bland *Fontinalis*, i vars bladvinklar larverna ofta

¹ F. RICHTER'S, Beiträge zur Kenntnis der Fauna der Umgebung von Frankfurt a. M. VIII. Die Larve von *Ithytrichia lamellaris* EAT. — Ber. Senckenb. Naturf. Gesellschaft 1902. — KLAPÁLEK har f. ö. redan 1897 lämnat en, ehuru mycket ofullständig, beskrivning av ifrågavarande larv.

² Den är t. ex. ej upptagen i P. STEINMANN'S arbete: Die Tierwelt der Gebirgsbäche. — Annales de Biologie lacustre, Bd. II, 1907.